

Egy évszázados ember - új könyv Tabák Lajosról

Egy mosolygós férfiú, mostanában már bottal a kezében, fel-feltűnik a fontosabb fotografiai rendezvényeken. Érdeklődik a fényképezés XXI. századi újdonságai, a digitális kamera, a számítógépes képfeldolgozás, a korszerű irányzatok iránt. Akik szóba elegendnek vele, talán bele sem gondolnak abba a szinte szédítő ténybe, hogy az idős mester, Tabák Lajos kiskamaszként az 1848-49-es szabadságharc még élő honvédveteránjait ültette a kamerája elé, s első képeit a XX. század legelejének technikai gyakorlata szerint aranyfürdőben forgatta. Egyik szülőatyja volt a magyar szociófotónak, s kedves tanítványa a hazai avantgárd szellemi irányítójának, Kassák Lajosnak.

Tabák Lajos a szó legszorosabb értelmében mondható évszázados embernek. Sorsába legalább három élet sűrűsödött bele: egy fotóművészt, egy politikust és egy iparszervező szakemberé. Legújabb könyvében tanulságos, megrázó, némelykor szinte sokkolóan kegyetlen élettapasztalatokat oszthat meg olvasóival. A vele való beszélgetés során első kézből tájékozódhatunk a fényképezés történetének számos izgalmas fejezetéről, a hazai szociáldemokrata és szakszervezeti mozgalom állapotáról, a két háború közti művészeti életről, a munkaszolgálat és hadifogság infernójáról, az ötvenes évek párt- és miniszteriális viszonyainak mindennapjairól, az 1956 utáni évtizedek ellentmondásosságáról és még sok minden másról.

Tabák Lajos személyében megismerhetünk egy olyan embert, aki egész hosszú élete során mindig szuverénül gondolkodott, s a maga csöndes, sohasem agresszív módján az elveihez körömszakadtáig ragaszkodott. Nem sok hozzá fogható makacs és kitartó férfival találkozhatni e hazában. Mint a hosszú életkort megérték általában, Tabák Lajos is szívós optimizmussal gyűri le a rá mért, igazán nem kevés sorscsapást. Folyton dolga van, és aki ismeri őt személyesen, csöppet sem csodálkozik rajta, hogy szelleme százévesen is nyitott, fogékony és öntörvényű.

Képes volt arra is, hogy szinte a semmiből reprodukálja 1945-ben teljes egészében megsemmisült fotografiai életművét, s kiegészítse egyre újabb és újabb alkotásokkal. Még a nyolcadik ikszen túl is aktívan fényképezett. A gyakran nem túl jó minőségű újságlapokról visszareprózott művek ezúttal a korszerű technika kínálta legjobb minőségben tárulnak az érdeklődők elé. Gáti György fotográfus -digitális fotórestaurátorként - újra életre keltette a sok évtizedes Tabák-műveket.

Egy évszázados ember - Noran kiadó

Szarka Klára